

(прав на них) особою.

Аналіз наукових джерел, діючого міжнародного й національного законодавства, усталеної практики фінансового моніторингу дають змогу зробити такий висновок: предметом фінансового моніторингу є кругообіг капіталу у частині, пов'язаній з проведенням фінансових операцій та правочинів, а його об'єктами – ділові відносини, власне фінансові операції та правочини, дійсні та потенційні клієнти (юридичні та фізичні особи – учасники фінансових операцій або правочинів), активи.

Список використаних джерел:

1. Акімова, О. В. *Методологія розвитку підсистеми фінансового моніторингу в системі державного фінансового контролю* : автореф. дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.08 / О. В. Акімова. - Чернігів, 2017. - 42 с.
2. Дмитренко Т. Л. *Фінансовий моніторинг вексельного обігу. Автореферат дис. На здобуття ступеню к.е.н., спец. 08.00.08 - гроші, фінанси і кредит, ДННУ «Академія фінансового управління», Київ, 2019. – 21 с.*
3. *Розвиток системи фінансового моніторингу як складової частини формування ефективного контролю й безпеки в Україні.* // Дропа Я. Б., Тесля С. М, Піхоцька М. Р. // *Науковий вісник Ужгородського національного університету* // Випуск 37 • 2021, с. 35 – 41;
4. Швець Н. Р., Акритов А. А. *Роль і місце фінансового моніторингу в системі державного фінансового контролю. Вісник університету банківської справи, 2020, №3 (39), с. 4 – 9*
5. *Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення:* Закон України від 06.12 2019 № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text> (дата звернення: 13.11.2023)

УДК 336

Макогон Валентина Дмитрівна,
д.е.н., професор кафедри фінансів,
Державний торговельно-економічний університет,
м. Київ, Україна

НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах воєнного стану вагомими завданнями є розробка методології оцінки ризиків та ідентифікації загроз порушення фінансової стійкості, мінімізації їх негативного впливу, забезпечення адаптивності фінансово-бюджетної політики держави до суспільно-політичних процесів та оперативного реагування на загрозливі процеси у сфері фінансово-бюджетних відносин. Водночас, невизначеність в умовах широкомасштабних воєнних дій на території України актуалізують питання підвищення якісного рівня фінансового інструментарію економічної стабілізації.

Економічна невизначеність визначає необхідність: розробки та реалізації фінансово-бюджетної політики на якісно новому рівні; посилення взаємодії між

державними фінансовими інституціями; удосконалення механізму координації діяльності органів державної влади; оптимізації як видаткової так і дохідної частини державного та місцевих бюджетів; підвищення рівня відповідальності учасників бюджетного процесу; забезпечення фінансової спроможності органів державної влади та місцевого самоврядування; зміцнення фінансового забезпечення обороноздатності країни та належного рівня фінансового забезпечення соціального захисту населення. Обґрунтування критеріїв використання фінансових інструментів та застосування комплексних підходів до системи фінансового забезпечення модернізації економіки України сприятиме забезпеченню макрофінансової стабільності.

До ключових чинників порушення фінансової безпеки згідно «Плану відновлення України» віднесено: посилення потреби у фінансових ресурсах з метою забезпечення бюджетної збалансованості та здатності виконання органами державної влади покладених на них завдань та функцій, забезпечення оптимізації державних фінансових ресурсів та раціонального їх використання[1].

Враховуючи зростаючу потребу у додаткових фінансових ресурсах вагомими постають завдання як налагодження співпраці з міжнародними фінансовими організаціями так і удосконалення інструментарію мобілізації власних доходів як до Державного бюджету України так і місцевих бюджетів. Водночас, вагомими принципами реформування вітчизняної податкової системи мають стати: справедливість, пропорційність та нейтральність оподаткування. Стягнення податків і зборів має здійснюватися пропорційно до еластичності попиту на товари і послуги.

Важливою умовою у даному контексті є забезпечення ефективного розподілу фінансових ресурсів. Товари з низьким рівнем еластичності попиту можна обкладати за вищою ставкою. Основою податкової політики в умовах воєнного стану мають складати напрями, які визначатимуть довгострокову перспективу формування власних бюджетних надходжень, інструментарій вирішення завдань податкового регулювання, що впливає з особливостей економічного розвитку та суспільно-політичних чинників. Водночас, досягнення стратегічних завдань фінансово-бюджетної та податкової політики залежить від ступеня врахування в процесі реалізації особливостей інституційного середовища та взаємозв'язків між його складовими. Вагомими завданнями є:

- здійснення систематичного моніторингу та удосконалення методології прогнозування доходів бюджету, зокрема податкових надходжень з врахуванням траєкторій розвитку економічної ситуації в країні, впливу екзогенних та ендегенних чинників на бюджетну стійкість;
- здійснення ряду заходів спрямованих на забезпечення лібералізації умов економічної діяльності; удосконалення архітектури доходів бюджету;
- забезпечення фіскальної прозорості та фіскальної стабільності; підвищення ефективності бюджетних видатків та передбачуваності фінансово-бюджетної політики;
- розвиток податкової та митної системи з урахуванням євроінтеграційних процесів; активізація ринків капіталу України та їх інтеграція в європейський фінансовий простір;

- забезпечення доступності кредиту для бізнесу; збереження цієї фінансової та фінансової стабільності;
- нейтралізація впливу негативних факторів на фінансову систему; запобігання прихованому впливу капіталу;
- обґрунтоване залучення та ефективне використання кредитних ресурсів;
- запобігання легалізації доходів, одержаних незаконним шляхом.

Відновлення України потребує відповідного рівня фінансової підтримки. Існує необхідність активізації глобальних фінансових зусиль для підвищення фінансової стабільності країни та розвитку інструментів державної фінансової політики з метою підвищення ефективності використання державних фінансових ресурсів, спрямованих на відновлення вітчизняної економіки[2]. Стратегічною метою у реалізації завдань з відновлення України є координація зусиль органів державної влади та міжнародних партнерів. Незважаючи на непередбачуваність, з якою стикається Україна, важливо розробити конструктивний фінансовий інструмент для забезпечення фінансової стійкості в умовах війни.

Список використаних джерел:

1. *Проект Плану відновлення України: матеріали робочої групи «Функціонування фінансової системи, її реформування та розвиток».* Національна рада з відновлення України від наслідків війни. 2022. 380 с. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/recoveryrada/ua/functioning-of-the-financial-system.pdf>
2. Chugunov, I. & Makohon, V. & Markuts, Y. (2019). Budgetary policy of the emerging countries in conditions of institutional transformations. Problems and Perspectives in Management, 17(4). 252-261. URL: <https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85077345096&origin=resultslist>

УДК 657.6

Петрик Олена Анатоліївна,
д.е.н., завідувач кафедри аудиту,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
м. Київ, Україна

ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДИДЖИТАЛ-ОБЛІКУ ТА АУДИТІ

Сучасні цифрові технології, штучний інтелект (ШІ) змінили світ та мають потужний незворотній вплив на всі сфери людської діяльності, у тому числі на бізнес і державні інституції. Процес управління вимагає якісної та своєчасної інформації, яка відповідним чином генерується системою бухгалтерського обліку та за потреби – підтверджується аудитором. Лише диджиталізація бухгалтерського обліку, застосування ШІ, хмарних обчислень, програмних робіт, обробки великих даних та інших сучасних технологічних рішень дозволяє вивести облік і аудит на новий рівень розвитку та забезпечити відповідність запитам різних груп користувачів. Такий підхід заощаджує час на